

Isz Amerikos.

Iszdauze langus anglisko pasistinto.

Washingtono policija sueme jauna drukoria, Pearsona, kurisai metė akmenimis į anglisko pasiuntinio namus ir wisus langus iszdauze. Wenas akmao pataike i peti pasiuntinio dukterei, bet nepavojingai ja suzeide. Mat ir terp angliskai kalbančių Amerikos ukės yra neuzkenciantis Anglijos.

Gaisrai.

TERRE HAUTE, IND. Siantė ciza didelis gaisras, kurisai pridirbo bledies su wirszum ant 1 miliojo doliaru. Iszdege daug dideliu ir mažu krautuwiu ir pardawinyeziu.

Wisas widurys miesto Arcade, netoli Buffalo, iszdege, sudege daug dideliu pardawinyeziu ir dirbtuwu. Bledj ugnies padaryta skaito ant 300000 dol.

Nepaprastos wagilkos.

Pereita sanwate wisokiose New Yorko pardawinyziose, apart wisoku ne žymiu pagal sawo socijaliszką padėjimą, tapo sugriebtos ant wagystu: dwi pamokliniškės ir dukte direktoriaus Cafe kompanijos, buwusio oficio Amerikos kariaunos. Minėtos pamokliniškės per sawo pamoklus labiausiai baudawo klausytojus už sawinimasi swetimos sawasties. Kaip ta ant praktikos reikia daryti, mat pacios parode ir už ta pateko į kalinį.

Numire isz bado.

Turtingiausiame ir didžiausiame Amerikos mieste, New Yorko, ant tuszcio placiaus terp 12 av., ir 52 ul. rado kunę ne gywo wyrizisko apie 55 metų, teip iszduruwio, kad ant pirmo pažwiugio galima buwo nuspresti, kad jis pasimirė nuo bado. Ta ir daktaras atrado, kaipio priezastj mirties. Dabuziai jo buwo be jokios wertės, isztryti teip, kad ne nuo szalcio ne galėjo saugoti; tikt ant wieno pirmsto turejo jis nutrinta si dabrini žiedą, kurisai galėjo dar turėti sziozia tokią wertę. Gėda isz tikro New Yorkui, kad jis, turėdamas tiek didžturciu miliojoniuri, daleidžia beturciams isz bado ant sawo puikiu uilyciu užbaigti gywastj.

Nelaimas ant gelezinkelio.

JACKSONVILLE, FLA. Bėgantis isz ciza ant Florida Central ir Peninsular gelezinkelio pasazierinis truksis uzbėgo ant susirinku siu ant szenių galwiu, per juos perwaziawo ir tapo isz szenių isz mestas. Prie to susidauze keli wagonai ir szeezi pasazieriai tapo ant wietos uzmusztu; suzeistų yra daugiaus.

INDIANAPOLIS, IND. Prieszais Guion stacijs, greitis pasazierinis truksis bėgantis į wakarūs, uzbėges ant medinio tilto, iszszoko isz rėliu. Prie to wienas pasazierius, Wills, mokslainiu direktorius Douglas pawieczio, Ill., tapo ant wietos uzmusztas, 10 gi žmonių tapo sunkiai apkulti.

BORLES, COL. Netoli nuo ciza iszszoko isz rėliu gelezinkelio trukie. Prie to 9 žmonės tapo sunkiai apkulti.

Lodges bliti wel atmete.

Pasibaigė karė su Iszpanija, Amerikai nereikia jau tiek liuosnoriu, todėl natywiswai Washingtono senatė wel isztrauke isz szaszlawų priesz karę atmetę garsy Lodges biliu apusunkinant swetimą ateitywstę. Tuom tarpu wienok bilius tas 104 priesz 101 balais tapo atmetas, taigi natywiswai pergalejo tikt 3 balais. Nėra abejones, kad tuom je ne pasiganėdys, bet isz wilks isz szaszlawų ne uziugio wel sawo biliu. Lenkai antai ant susirinkimo Chicagoj użgyrė net siusti protestą, bet natywiswai, nepazjstanti nė jokiu moraliszkų principu, ant protestu neziuri ir neziurės, jiems rupi wien rodymas sawo fanatizskos neukantos kitokios kilmės žmonėms. Jeigu tikt terp ne angliszkos kilmės ukės buty didosne wiencybė, o mažiaus politikieriai tarnautų politiszkoms partijoms už wietas ar pinigus, jau seniai galima but natywiswai daranzis gėda Amerikai nuo augszciausiu uředų praszaliati.

Isz darbo lauko.

LUCYVILLE, PA. Tide Coal Co. parengė ciza naujas angliu kastynes.

COVINGTON, KY. Tapo ciza parangta nauja kooperatywiszka stiklo dirbtuwė.

MEXICO, MO. Wietoj West Littleby, netoli Mexico, atidaro naujas angliu kastynes.

PUEBLO, COL. Kastynėse szito szteto dirba dabar gerai; dirba jose 7000 žmonių.

PITTSBURG, PA. Penn Electrical Manufacturing Co. perkelia sawo dirbtuwę į Irvin, Pa.

McKEESPORT, PA. Boston kastynėse Brown & Co. nuo szios sanwates pradėjo wel dirbti.

WELLINGTON, CANADA. Darbai eina ciza dabar pusėtina ir yra wilitis, kad teip bus per ilgėnį laiką.

PULLMAN, ILL. Pullmano dirbtuwėse dirba dabar gerai ir yra wilitis, kad teip bus per ilgėnį laiką.

SALTBURY, PA. Czianyszk ciziose dirbtuwėse, kuriose per dwi sanwate ne dirbo, dabar wel pradėjo dirbti.

ADRIAN, MICH. Adrian Wire Co. pradėjo Menessene sztyti kitą sawo dirbtuwę, kurioje ras dabar 750 darbiniku.

BIRMINGHAM, ALA. Dora angliu kastynėse, kuriose ne dirbo per 5 mėnesius, dabar wel prasidėjo darbai.

HAZLETON, PA. Netoli szito miestelio rado naujus angliu plotus, ant kuriu ketina neuzilgio parengti kastynes.

BLOOMINGTON, ILL. Calfax kastynėse darbai eina dabar gerai, ketina prie darbo priimti daugiaus darbiniku.

CENTRAL, ILL. Darbai prie angliu eina gerai. Nauji darbinikai lengwai gauna darbą ir gali uždirti po \$2.00 ant dienos.

CENTRALIA, ILL. Kalnakasiai szito apskriczio laimėjo sztraiką. Szte Illinois yra dabar tikt 10 kastyniu, kuriose dirba scabai.

NEW CASTLE, PA. Czianyszk ciziose New Castle Steel & Tin Plate dirbtuwėse dirba dabar gerai, tikt ne žinia, ar ilgai teip bus.

WINSLOW, IND. Netoli ciza szenciozose Alden kastynėse ketina pradėti dirbti; kada tas atsitiks, ras ciza darbą diktai darbiniku.

CHICAGO, ILL. Daugumas czianyszkų darbiniszkų organiaziciju reikalauja, idant subatoms darbinikai dirbtų tikt iki pietu.

ZANESVILLE, OH. Brevster Coal Co. pirkio ciza 2000 akrų kokos žemės ir ketina parengti naujas kastynes, kuriose neuzilgio prasiidės darbai.

Užstojus didesniems szalcziams, antracito kastynėse darbai truputi pasigerino ir Pennsylvanijoj, bet pasigerinimas wisgi ne labai znaimus.

CAMBRIDGE, OH. Abiejose czianyszk ciziose liejinyziose dirba dabar gerai, bet wieną isz jų ketina uždaryti ant tulo laiko dėl atlikimo wisoku pertaisyimų.

LORAIN, OH. Lorain Steel Co. parengia ciza 30 nauju kokos pecziu: rengiasi teipogi padidinti ir sawo plieno dirbtuwes ir pasku priimti daugiaus darbiniku.

BAY CITY, MICH. Netoli ciza rado naujus angliu plotus; West Bay City Mining Co pirkio jau 1500 akrų žemės, ant kuriu neuzilgio ketina parengti naujas kastynes.

PITTSBURG, PA. Angliu kastyniu sawinikas Chartiers, prie Panhandle gelezinkelio, nusprendė mokėti darbinikams pagal użgirtą ant Chicago konwencijos normą.

Wakarinėj Wokietijoj użimė dideli sztraikai; pakėlė ciza mat sztraika wisi darbinikai ir darbinikės szilkų dirbtuwu. Sztraika ima dalywumą 15000 žmonių.

JENNY LIND, ARK. Czianyszk ciziose, teip ir kitose szteto Colo-

rado kastynėse darbai eina dabar gerai, dirba pilną laiką, o kaip kada reikia dirbti ir nedėlioms. Yra wilitis, kad teip bus per ilgėnį laiką. Dabar gali ciza gauti darbą ir isz kitur atkakę darbinikai.

PORTLAND, ORE. Iszeinantis ciza laikrasztis "Oregonian", skundžiasi ant stokos darbiniku. Pradžioj ateinanciu metų pradės dirbti "Snake River Valley" gelezinkelį, prie darbų reiks 2500 darbiniku; tuom tarpu ant wietos galima bus surinkti wos pusę to skaitliaus, kita gi pusę darbo wedėjams reiks parsitraukti isz rytiniu sztetu.

Louisianos cukraus plantatoriai ant sawo plantacijų iki szioł pasinaudojo isz darbo italiszkų darbiniku, kurie, atlikę darbą, grįždawo į Italiją. Dabar to szteto gubernatorius ant darbų ant cukraus plantacijų nusprendė, wieton italijonu, parsitraukti baltwėdius darbinikus isz wakariniu ir sziauriniu sztetu. Ateinantį metų reikalaua 20,000—30,000 darbiniku.

Washingtono senate perkratėnė dabar klausymą kasimo Nicaraguos kanalo, kurisai sujungs Atlantiszką ir Didįjį oceanus. Jeigu galutiniai użgirs pradėti darbus, tai daug darbiniku ras prie to darbą. Tuli senatoriai reikalauja, kad prie dirbimo kanalo gautų darbą wien Amerikos ukėsi, bet wargiai bo tas duosis iszpildyti, kaszin ar atsirās tiek, kiek reikia, Amerikos darbiniku norinčių į ne sweiką Nicaraguą prie darbo kelianti.

ISZ Lietuwiszkų dirwu.

Ant Kalėdu.

Szis musų laikraszcio numeris yra paskutinis priesz Kalėdu szwente, dienę gimimo musų Iszganitojus. Linkime mes wiems skaitytojams linksmai ir ramai praleisti tą szwente.

Dar apie musų laikraszcius.

Neseniai p. Damijonaitis "Lietuvos" iszrodė silpnas puses musų laikraszcio, aizskino priezastis tų silpny pusių, kurių dėl daug lietuwiu ne nori skaityti lietuwiszkų laikraszcio ir griebiasi už tankiaus iszeinančių swetimtautiszkų. Mums rodesi, kad tos priezastys ne wisai teisingai iszreiktos: tankumas, ar retumas iszeijimo ciza ne tiek sweria, kiek kiti dalykai. Yra antai angliszkai laikraszciai iszeinant kasdien, arba ir dar tankiaus, bet turinti mažiaus skaitytoju už iszeinančius sykį ant sanwates, arba ir sykį ant mėnesio. Taigi matyt, kad ne tankenis ar retenis iszeijimas atsiliepa ant skaitytoju skaitliaus, bet wertė paties laikraszcio. Rods pas mus ne wisi skaitytojai ant tiek iszlawinti, kad galėtų atskirti wertę swarbesnių ir niekesnių rasztu, bet kaslik bėganciu atsitikimui jau ir musų skaitytojai atskirs teisybę nuo melo, supras katras laikrasztis labiaus stowa už ypaty arba luomų reikalus negu už reikalus lietuwiszkos wisuomenės. Kaip kitur, teip ir pas mus, yra geresni ir teisingesni, yra ir niekesni laikraszciai; tas ir atsiliepa ant musų skaitytoju: abonetas, kuriam per nežiną pastatė iszrasztu niekesnį, meluojantį laikrasztį, ne nori paskui skaityti ir susipažinti su geresniu, wieton lietuwiszko, jeigu tikt supranta, griebiasi swetimtautiszko. Mes, laikraszcio skaitytojai, reikalaujame, kad laikraszciai padawintų teisingas žinias, kad sutiktų gerus ir naudingus pamokinimus, reikalaujame, kad laikrasztis wiseda stotų už teisybę, kad netarant, ne butų įnagiu ypaty arba luomų; apginancius wienpusiszką luomų reikalus ima wienpusiszką luomų garbintojai, bet tų skaitlius eina wis mažyn ir mažyn. Apie swarbesnius atsitikimus tarp lietuwiu ar tai ciza Ameriko, ar Lietuwos mums praneza per laiszkus musų draugai; mes patwirtinimo tų žinių ieszkome ir musų laikraszcio. Praneza mums, pawėkslan, kad tokiu ir tokiu wietoj kunigas nuszkraudė parapijonus sunaud-

damas ant sawo naudos nuo žmonių surinktus pinigus isz parapijos kasos. Tų žinių mes ieszkome laikraszcio, bet ne wisuote padame: wieni laikraszciai awie tai tyli lupas użciaupę, nedrįsdami nupeikti peiktinų darbų wieno isz sawo apginamos luomos, kiti tiesiog melagingai użgina wiems žinomą isz draugų laiszkų faktą. Didelį truksmą sawo laide terp Amerikos lietuwiu padarė parengta ant lietuwių lenkinimo už jų pinigų lenkiszka mokslainė. Apie tai kituose Amerikos krasztuose gywenanti lietuwiiai žinojo jau nuo Chicago draugų pirmiaus negu apė ta skandalą pranezė "Lietuva". Ir ką gi ant to pasakė kiti lietuwiszkai laikraszciai? Wieni isz syk bandė "Lietuvai" użmesti melagystę, tikt paskui ir tai ne drisiai, lyg per pusę lupų teikėsi tą skandalą nupeikti, atsiranda wienok laikrasztis, knis ir szigdiu dar iszgiria parengtą lietuwiams su nemokancioms lietuwiszkai lenkiszkoms minyszkoms mokslainę, ant wieno puslapio iszgiria parengtą, ant kito ji truputi nupeikia. Tų faktų użtenka ant parodymo, kodėl mažai lietuwiiai kimba prie sawo laikraszcio, o greiciaus griebiasi swetimų, jeigu tikt juos supranta: jie ieszko laikraszcio teisingų žinių, jeigu gi perstikrino, kad ne wiems rupi teisybė, wieni apie ją tyli, kiti neteisybę iszgwiria, tasyk ant meluojanciu arba slepianciu teisybę laikraszcio ne nori pinigų iszeisti. Taigi mat ne tankenis arba retenis laikraszcio iszeidinėjimas atszaldina skaitytojus: nors turėtume laikrasztį iszeinantį kas walandą, bet jeigu jis mums padawinēs melagingas žinias, jeigu slėps teisybę, jeigu talpys ne kam tikisius straipsnius, jis ne turēs daugiaus skaitytoju už szigdiejinius geresniuosius ir teisingesniuosius kasnėdolinius. Ant pastatymo ant twirtesnių kojų musų laikraszcio, pagerinimo ir padawinimo kojų ne tiek reikia kasztų, kaip daugiaus doros ir noro patarnauti sawo tamsiems broliams terp laikraszcio redaktorių; nedorumas ir neteisingumas wieno laikraszcio kenkia ir kitiems, doreniems, teipogi ir wisai lietuwiszkai wisuomenei.

Atsiliepiamas isz Philadelphios, Pa.

Numer 48 "Lietuvos" patilpo straipsnis isz Philadelphios užpuolantis ant tulų ypaty asabiszkai ir newa apginantis lietuwiszką mokslainę nuo użdarymo. Mokslainė yra wisuomeniszkia institucija, taigi jos ne wiena pusė ne galime wartoti už asabiszką. Mes, protestuodami priesz Joci, ne kiudome wisai mokslainės, tikt ją statom dar ant augsztesnio laipsnio, lygiai ir lietuwiszką wardą giname nuo suterszi mo per susiterszszų žmogų. Teip darom ne isz asabiszkos neapykantos Jocius, nes jisai mums asabiszkai nenusidejo, tikt dėlto, jog yra sulaukęs doros įstaus, kas kenkia wisuomeniszkams reikalams ir žemina lietuwių wardą akys swetimtauticiu. Žinoma, kas atsitiko su Daktaru Margaičiu ir tų girtuokliu, pesztuku, nerimstanciu be prowy, koki ciza yra, mums per daug, kadangi jie daro sarmat wiems lietuwiams. 4 d. szio mėnesio, 11 wal. naktyj, susipjowė terp sawes du lietuwiiai, kaip koki szwente, tikt tuom nuo szunu jie skyrėsi, kad szunes draskosi ir kadžiojasi su sawo locnais dantimis, minėti gi musų broliai pjaustėsi su peiliais. Ant besimuszanciu riksmo atbėgo "dėdės" ir wieną isz pesztuku patubdė ant kiausziui kiti neatsiras toks, kas už jį bailų padės.

Isz Waukegan, Ill.

Czia gywenanti lietuwiiai nesilauja girtuoklystų ir pesztyniu. Žinoma, ne wisi bjuriai elgiaisi, bet ir tų girtuokliu, pesztuku, nerimstanciu be prowy, koki ciza yra, mums per daug, kadangi jie daro sarmat wiems lietuwiams. 4 d. szio mėnesio, 11 wal. naktyj, susipjowė terp sawes du lietuwiiai, kaip koki szwente, tikt tuom nuo szunu jie skyrėsi, kad szunes draskosi ir kadžiojasi su sawo locnais dantimis, minėti gi musų broliai pjaustėsi su peiliais. Ant besimuszanciu riksmo atbėgo "dėdės" ir wieną isz pesztuku patubdė ant kiausziui kiti neatsiras toks, kas už jį bailų padės.

Isz Wilmington, Del.

Darbai pas mus su wisu susilpnėjo. Lietuwij yra ciza pusėtina burelis, bet apszwiestų ir dorų žmonių tarp jų ne daug. Daugumas ne mėgsta apszwietimo ir jo wertę mažai iszmano; ezwenoms dienoms, wieton skaityti laikraszcio arba knigas, welka isz aptikių spirity, sumaizo jį su kawa ir geria kaip wėrsis buiza. Jeigu teip eis toliau, tai ir ciza lietuwiiai nužudys gerą wardą.

Pabėgo isz ciza J. Kirkickis su paczia ir waikais pridirbė daug skolų, prisiskoline pinigų, kur tikt gauti galėjo. Kiek duodasi girdėti, nusidawė jis į Philadelphia, Pa.

Wietinis.

Naujas kunigo Krawczuno laikrasztis. "Tėvynė", Nr. 21 paduoda, kad Chicagoj kunigas Krawczunas pradeda iszleidinėti naują lietuwiszką laikrasztį po w. "Žemaitis". Mieris to laikraszcio, egs kenkti materijaliszkai "Lietuvai". Mes rods eniaus girdėjome apie rengianą naują laikrasztį, tikt jo wardo nežinojome, kaslink gi mierį, tai pažindami gerai lygai intelektualiszką, kaip ir

doriszką (moraliszką) wertę kun. Krawczuno, wisai ne abejojame, kad mieriai naujo laikraszcio bus isz tikro tokie, kokius paduoda "Tėvynė", kadangi, kaip priezodis soko: pelėda ne pagimdy erelio, teip kun. Krawczunas, menkai pats apie doriszkus principus suprasdamas, nieko gero ne gal szwerti, bet apie tai pirm laiko ne norėjome garsinti. Chicagoj yra gana lietuwių, ciza jeigu tikt jie skaitytų, gali iszitekti lengwai du laikraszciai ir be mierio kenkti wiems kitam. Laikraszcio priderytė tarnauti sawo broliams, o ne kenkti wiens kitam; jeigu kunigas Krawczunas kową ir kenkimą mums użmierį sawo laikraszcio paskiria, mes priversti użpuolimus jo laikraszcio atsmuzti. Ne smagu mums tikt tas, kad musų kowa su menkos doros kunigu Krawczunu turēs atsiliepti ir ant kitų wisai nekaltų kunigų. Kur medžius taszo, ten ir skiedros laketo ir nieks ne gali žinoti, į ką kokią gal pataikyti. Tas ypaz pas mus gali atsitikti, kad kokia nuo musų taszomo medžio nukilusi skiedra gali użgauti wią ku nigiją, kadangi musų kunigams truksta drpsos atwirai peikti ir pikciausiai darantį sawo sandraugą kunigą; apie kunigų nusidejimus musų kunigų laikraszciai mėgsta tankiai nutyli, jeigu jau ne nubarti iszrodancius peiktinų kunigo darbas. Apie tą mes pats turėjome progą persitikrinti pradėję kową su kun. Krawczunu už parengtą už lietuwių pinigų lenkiszką mokslainę ir už jo iszmėtytus parapijos pinigus.

Atsiliepiamas isz Philadelphios, Pa.

Numer 48 "Lietuvos" patilpo straipsnis isz Philadelphios užpuolantis ant tulų ypaty asabiszkai ir newa apginantis lietuwiszką mokslainę nuo użdarymo. Mokslainė yra wisuomeniszkia institucija, taigi jos ne wiena pusė ne galime wartoti už asabiszką. Mes, protestuodami priesz Joci, ne kiudome wisai mokslainės, tikt ją statom dar ant augsztesnio laipsnio, lygiai ir lietuwiszką wardą giname nuo suterszi mo per susiterszszų žmogų. Teip darom ne isz asabiszkos neapykantos Jocius, nes jisai mums asabiszkai nenusidejo, tikt dėlto, jog yra sulaukęs doros įstaus, kas kenkia wisuomeniszkams reikalams ir žemina lietuwių wardą akys swetimtauticiu. Žinoma, kas atsitiko su Daktaru Margaičiu ir tų girtuokliu, pesztuku, nerimstanciu be prowy, koki ciza yra, mums per daug, kadangi jie daro sarmat wiems lietuwiams. 4 d. szio mėnesio, 11 wal. naktyj, susipjowė terp sawes du lietuwiiai, kaip koki szwente, tikt tuom nuo szunu jie skyrėsi, kad szunes draskosi ir kadžiojasi su sawo locnais dantimis, minėti gi musų broliai pjaustėsi su peiliais. Ant besimuszanciu riksmo atbėgo "dėdės" ir wieną isz pesztuku patubdė ant kiausziui kiti neatsiras toks, kas už jį bailų padės.

Isz Waukegan, Ill.

Czia gywenanti lietuwiiai nesilauja girtuoklystų ir pesztyniu. Žinoma, ne wisi bjuriai elgiaisi, bet ir tų girtuokliu, pesztuku, nerimstanciu be prowy, koki ciza yra, mums per daug, kadangi jie daro sarmat wiems lietuwiams. 4 d. szio mėnesio, 11 wal. naktyj, susipjowė terp sawes du lietuwiiai, kaip koki szwente, tikt tuom nuo szunu jie skyrėsi, kad szunes draskosi ir kadžiojasi su sawo locnais dantimis, minėti gi musų broliai pjaustėsi su peiliais. Ant besimuszanciu riksmo atbėgo "dėdės" ir wieną isz pesztuku patubdė ant kiausziui kiti neatsiras toks, kas už jį bailų padės.

Isz Wilmington, Del.

Darbai pas mus su wisu susilpnėjo. Lietuwij yra ciza pusėtina burelis, bet apszwiestų ir dorų žmonių tarp jų ne daug. Daugumas ne mėgsta apszwietimo ir jo wertę mažai iszmano; ezwenoms dienoms, wieton skaityti laikraszcio arba knigas, welka isz aptikių spirity, sumaizo jį su kawa ir geria kaip wėrsis buiza. Jeigu teip eis toliau, tai ir ciza lietuwiiai nužudys gerą wardą.

Pabėgo isz ciza J. Kirkickis su paczia ir waikais pridirbė daug skolų, prisiskoline pinigų, kur tikt gauti galėjo. Kiek duodasi girdėti, nusidawė jis į Philadelphia, Pa.

Wietinis.

Naujas kunigo Krawczuno laikrasztis. "Tėvynė", Nr. 21 paduoda, kad Chicagoj kunigas Krawczunas pradeda iszleidinėti naują lietuwiszką laikrasztį po w. "Žemaitis". Mieris to laikraszcio, egs kenkti materijaliszkai "Lietuvai". Mes rods eniaus girdėjome apie rengianą naują laikrasztį, tikt jo wardo nežinojome, kaslink gi mierį, tai pažindami gerai lygai intelektualiszką, kaip ir

doriszką (moraliszką) wertę kun. Krawczuno, wisai ne abejojame, kad mieriai naujo laikraszcio bus isz tikro tokie, kokius paduoda "Tėvynė", kadangi, kaip priezodis soko: pelėda ne pagimdy erelio, teip kun. Krawczunas, menkai pats apie doriszkus principus suprasdamas, nieko gero ne gal szwerti, bet apie tai pirm laiko ne norėjome garsinti. Chicagoj yra gana lietuwių, ciza jeigu tikt jie skaitytų, gali iszitekti lengwai du laikraszciai ir be mierio kenkti wiems kitam. Laikraszcio priderytė tarnauti sawo broliams, o ne kenkti wiens kitam; jeigu kunigas Krawczunas kową ir kenkimą mums użmierį sawo laikraszcio paskiria, mes priversti użpuolimus jo laikraszcio atsmuzti. Ne smagu mums tikt tas, kad musų kowa su menkos doros kunigu Krawczunu turēs atsiliepti ir ant kitų wisai nekaltų kunigų. Kur medžius taszo, ten ir skiedros laketo ir nieks ne gali žinoti, į ką kokią gal pataikyti. Tas ypaz pas mus gali atsitikti, kad kokia nuo musų taszomo medžio nukilusi skiedra gali użgauti wią ku nigiją, kadangi musų kunigams truksta drpsos atwirai peikti ir pikciausiai darantį sawo sandraugą kunigą; apie kunigų nusidejimus musų kunigų laikraszciai mėgsta tankiai nutyli, jeigu jau ne nubarti iszrodancius peiktinų kunigo darbas. Apie tą mes pats turėjome progą persitikrinti pradėję kową su kun. Krawczunu už parengtą už lietuwių pinigų lenkiszką mokslainę ir už jo iszmėtytus parapijos pinigus.

Iszsilteisinimas priesz kun. Krawczuno apkalinimus.

Kadangi kun. Krawczunas užpuolė ant manęs, asabiszkai ir be pamato, priverstas esmi tame atsiliepti ir gintiesi nuo melagingų użpuldinėjimų. "Lietuvos" No. 49 skaitytojai jau matė kun. Krawczuno ant manęs paduotą skundą į dwi draugysti: S. Daukanto ir Sw. Kazimiero. Kun. Krawczunas skundžia manę draugystėms: 1) buk asz sulaužiau į status bažnyczios ir konstitucijos, ir buk atsiwyriawo nuo Rymo-Katalikiszkos bažnyczios; 2) buk norėjau prisasawinti bažnyczios žemę; 3) kėliau sumisimą už negegrą apraszypą parapijos "propercių"; 4) buk iszjuokiau zokonę kaipo maskoliai Kraziuose; 5) buk be pamato użpuldinėjau ant sekreto "spawiedies" ir tt.

Pažiūrėkime, kiek rasime teisybės kun. Krawczuno skunduose:

1). Melszcziau guod. kn. Krawczuno parodyti, kada atsiwyriawo nuo Rymo-Katalikiszkos Bažnyczios, kur ir kaip? Juk kaip kas met teip ir szjmet esmi atbuwęs du sykii "spawiedj" Tamistos bažnyczioje; kaip kas met teip ir szjmet dawiau \$10 ant Tamistos bažnyczios, beje kitais metais dndawau daugiaus kaip \$10: 1896 dawiau \$25.00, o 1895 m. \$13.00. Teipogi szliubą dawiai Tamista man pats sawo bažnyczioje, ir waiką mano apkriksztijo Tamistos bažnyczioje Tamistos asistentas. Ar tai yra atsiwyrimas nuo bažnyczios?

2). Kokią bažnyczios žemę geidžiau prisasawinti? Ar tą kur pernai dėjau "sidewalku" prie sawo namo?—Ta žemė dar tada prigulėjo miestui, o kada miestas ją atidawė bažnycziai, asz sawo "sidewalku" nusiėmiau ir Tamistai parasziau laiszką praszdamas Tamistos sawo žemę użimti. Ar tai yra laužymas įstatų bažnyczios ir draugyszczio konstitucijos?

3). Kėlimas sumisimo jogei nebergerai użrasztia locnastis bažnyczios ant "Catholic Bishop of Chicago, a Corporation Sole".

Žinoma, kad negerai. Jeigu butų gerai, tai użrasztų ir wisos kitos katalikiszkos tautos parapijų turtus ant wyskupų, bet kodėl wisų kitų tautų ir rytiniu "statų" lietuwių parapijų sawastis yra użrasztia ant wardo parapijų o wyskupas yra tiktai jų "trustis"? Chicagoje wokieczij katalikų, prancuų, czekų ir tt. bažnyczios użrasztos teip pat ant parapijų wardo, o wyskupas tikt trustis yra, ir kodėl tiktai mūs lenkų bažnyczios turi but sawaszczia wyskupo? Ar tai mes su lenkais kitam Dieuiw priklausome?

4). Kada ir kokias zokonjkes iszjuokiau?—Mes ne kritikawome zokonjkių nė jų zokonę, dėl mūs gali jos sau buti zokonjnes; bet budamos lenkėmis ir nemokėdamos lietuwiszko ne gali but lietuwių waikų mokintojoms, nes ne suprasdamos lietuwiszkos kalbos tikt akliu lietuwių waikus, ir ką per keliolik metų geri lietuwiiai nuweikė ant lietuwiszkos dirwos, ta Tamista su sawo lenkiszkoms minyszkoms szigdien griauini. Jeigu teip wisos mokslainės, kaip Tamistos, darytų, tai po keliu metų lietuwių nė wardo ne butų girdėti. Ar tai ciza iszjuokimas zokonjkių? Jas peikia wisi lietuwiszki kunigai ne tikt Ameriko bet ir Europoj, tult isz jų nuo mus reikalauja, siai ciza suorganizawo lietuwių

kol jos ne bus praszalintos. Tokiu budu, pagal kn. Kraw. mokslą ir katakizmą, wisi kiti kunigai turėtų but teipogi bediawies, diawuotu ir wertu buti prižiūrėtojomi katalikiszkų draugyszczio pasiliktu tikt kun. Krawczunas.

5). Ar asz be pamato iszkalbėjau Tamistos szlyszczius darbus, kokių dasileidi prie spawiednyczios? Tamista, pagawęs mano priwatiszką laiszką, rasztų į A. Kalasauską, perkreipiaio juo turinį ir melawai žmonėms, buk asz atkalbinėjau Kalasausko paczia buk norėjau jam su kita paczia szliubą duoti.—Kas skaitė tą mano laiszką, matė, kad asz jo paczios neatkalbinėjau, su szliubu liepiu jam eiti pas kunigus. Taigi, jeigu Tamistai walia meluoti ant manęs isz ambonos ir ant susirinkimų, tai dėlko man newalia sawo apsignyme teisybės pasakyti? Kad Tamista ant spawiedies atkalbinėjau nuo wyro jauną paczia, tą žino szimtai žmonių, ne asz wienas. Ta moteriszkę su sawa wyru ir szigdien keikia Tamista už tokią nelemtą spawiedį. Kada prie spawiednyczios Tamista liepia moteriszkiai pamėsti sawo wyry, ji Tamistos klausė, bet kur ji, pametus wyry, butų pasidėjusi? Kas ją kitas ims? Tamista liepia jai ateiti pas sawę į kleboniją ir žadėjai tenai wietą ir duoną duoti, kad tikt pamestų sawo wyry. Ar tai spawiednyczios yra įstatos ant atkalbinėjimo paczių nuo wyry? Ar tai sziteip kunigų pritinka daryti? Tokio darbo drowetusi dasileisti ir netikiasios paszemėkas! Ar tai ciza mano kaltė? Ir ar už tai asz turiu buti iszmestu isz draugyszczio už Tamistos nelemtus darbus?

Asz Tamistos nepradėjau użkabinėti, nors jau seniai tėmyjau ant Tamistos szlyszczio psielgimų, bet nudawiau, kad to nesu prantu. Mes sukritikawome tikt mokslainę, kuri yra wieszu wisos musų tautos dalyku, apie kurios pagerinimą yra priwalmas rupintiesi diekwiem lietuwiui mylineciam sawo tautą, idant lenkieszkai raupai musų tautos ne kankintų; gana jau tą lenkieszką ligą iszžudė musų tautiecių nuo Jagailiaus iki dabar, nuo jos lietuwiiai teip susilpnėjo, kad ir szigdien negali atsitoti ant sawo locnų kojų. Mes, kaipio tikri lietuwiiai, geidėme tikt gero musų mokslainė, o ne użkabinėjome zokonjkių, kurias ne mes, tikt Tamista partraukia, o Tamista už musų gerą norą pradėjai ant manę asabiszkai, piemeniszkai użpuldinėti. Ar gi teip apszwiestam žmogui, o dar kunigui, pritinka? A. Olszewskis.

Isz wisur.

Ant Wokiszkų jurių susimuszė du angliszki garlaiwiai "Ilios" ir "Pier

čius prie to darbininkus. Iki šiol ištraukė iš po griuvėsių keturis negyvas, bet kaip sprendžia, penki užmūšyti yra dar po griuvėsių. Apart užmūšytų, diktai darbininkų tapo apkaltų, iš kurių dar keli turės mirti.

Netoli Triesto, pietinė Austrijos, priesais kaime Pristonek, susidaužė išsokkęs iš rėlių tavorinis traukis vežantis spiritą, prie ko keli traukio tarnai tapo sužeisti. Kada atėjo pagelba iš Triesto, rado kaimo gyventojus, moteris, vyrus, net ir vaikus gulinius, čius ant kelio. Mat jie psinaudėjo iš žmogaus spirito ir visai pasigėrė.

Į Raisios w'ros sūatė ant salos Sardinijos, ant Terpežinių jurų. A. ieste Somassi 300 namų tapo sugrautų, 100 teip pagadytų, kad gyventojai turėjo išsikraustyti. Daug nelaimių w'ros pridirbo ir po visas aplinkines, kurias pawertė i tirus. Prie to daug žmonių prauwu, bet tikro pražuwusių skaitliaus dar nieks nežino.

Į Widurinėj Afrikoj, Kongo wiespatystėj, ant upės Ubanghi, tenyskizai negrai pagawo keturis prekėjus iš Belgijos, juos sudraskė ir suwalgė. Prekėjų eskartasididant iš 20 karewiių likosi čiabuwiių iszkerstą; kita gi kariauwos dalis, susidedanti iš 40 karewiių wedamų europiečių oficeriių tapo teipogsi iš dalies iszkerstą, iš dalies isz waikyta.

Ant patekusios Japonijai po paskutinei karej su Chinai salos Formozos, pulkas susidedantis iš 200 ginkluotų kalnų gywentojų užpuolė ant wieno prie pakrauczių kaimo, iszdegino 37 ukės ir wiską iszplėšė. Wienas japonizskas policijos inspektorius ir 6 konstabeliai tapo užmūšti; kitam konstabeliui, paimtam į nelaiswę, apkabinėjo ant kaklo kruwings jo draugų galwas ir nusiwėrė i kalnus. Wienas isz užmūstų policistų, užpultas namieje ir matydamas, kad ne galės atsigtinti, užmūšė pirma sawo paczią ir waikus, idant jie gywi nepatektų i užpuolikų nagus, paskui gi pats tapo su peiliais su pjaustytais.

Į Pulkas ginkluotų albaniecių prisigriebė per rubėzių i Serbiją, užpuolė ant parubėzinio kaimo Illak, pawėrė ir nusigabeno su sawim tris gražiausias merginas; dabar ant iszpirkimo rėikalaui 25000 graszių, kitaip gi žada merginas turkas parduoti. Tėwai, nors parduotų wiską, ką tik turi, ne gal surinkti nė penktos dalies to, kiek reikalauja pawėrėjai jū dktierj. Wisi kaimo gywentojai ir tuli aplinkiniai kaimai renka tarp sawes aukas ant iszpirkimo merginų, kadangi czia wisi žino, kad albaniečiai ne sztukawoja, bet iszpildo, ką žada. Jeigu merginas parduotų turkams, jau jų niekada tėwai ne atgautų, kadangi jos patektų i turkų harems kaip nelaiswės.

Į Maskoliją, gal už jos netikus ir neteisings waldonus jau nuo keliu metų pradėjo lankyti wiskos nelaimės: tai limpanczios ligos, tai badas, tai gywulių maras, bet didžiausia jos nelaimė ar tikt ne bus netikė carai su ručionis nupenėti žmonių darbu rėdinkų. Badas tolus rytinės i pietinės Maskolijos krasztus ir dabar kankina; betuozius sziaurinių prie Ledinų jurių klampynių gywentojus, kadangi czia jau ne galima jawų auginti, pasiekė sziaurinių elnių maras, o tie gywuliai yra tai wienatinis turtas, penėtojai klampynių gywentojų. Nuo Sėjos perentų metų iki Gogužui szi metų pastipo czia 120 000 elnių, 33000 gi pats gywentojai pajowė. Wėrtė tų elnių yra 1½ milijono rublių. Dabar tarp tų gywulių apsisėskė wėl siberizskas maras, nuo kurio pastipo 70 000 elnių wėrtės mažiausiai 1 milijono rublių.

Numažintos prekes ant Kalėdų ir Naujų metų.

Nickel Plate geležinkelis pardawinės tikietus Gruodžio 23, 24, 25, 26, 30 ir 31, 1898 m. teipogsi Sausio 1 ir 2 1899 m. už wieną ir wieną trečdalią paprastos prekės i abi pusi ant wisi sawo kelių. Tikietai ant sugrįžimo bus geri iki 3 d. Sausio 1899 m. Adresuokite pas J. Y. Calahan, 111 Adams St. Chicago, Ill.

NAUJI ISZRADIMAI.

Į Prancuziską garlaidių kompaniją, kurios wienas isz geriausių garlaidių, "Bourgoigne", szi metų prauwu, prie ko dideli daugybė žmonių prigėrė, dirba dabar nauja laiwa. Naujas laiwas bus teip įtaisytas ir pagerintas, kad nors jis ir susidaužytų, žmonės galės but apsaugoti nuo pasikendimo. Prie naujo garlaidio bus pritaistyti isz abiejų krasztų ilgos ir plėčios kyanhezios platfomos, kurias umai galima bus nuleisti i wandenį, arba ir teip, skėstant laiwi, jos pawozis pakils ant wandens pawirszius. Ant tų platformų sutilps 2000 žmonių, taigi tiek, kiek tasai naujai dirbdinamas laiwas galės jų paimti. Jurinikai ir pasażieriai, jeigu laiwas ir paskeštų, galės isirinkti ant tų platformų ir iszuti ant jurių pawireziaus teip ilgai, kol neatlauks gėlbetojai. Ant apripinto tokioms platformoms laiwo, nors jis ir paskeštų, pasażieriams nėra nė jokio pawojiaus.

Į Profesorių Landerer isz Stuttgarto, Wokietijoj, iszrado nauja waistą nuo džiowos, kuriai ant ligonių Karoliaus ir Olgos ligonbuozio tapo iszbandytas. Wais-tas tasai yra tai Hetalius ir Hetokretolius jėkizsktas po oda. Profesorių Landerer darbowosi ant sawo iszradimo 15 metų. Doktorai ligonbuozio, kuriame ant sergančių naujas waistas tapo iszbandytas, laiko jį už užganėdinantį; prie jo wartojimo ligoniai turi užlaikyti atsakančią djetą ir tai per kelis mėnesius. Wais-tas tasai iszgydė dikti ligonių su iskeruojusia džiowa, stowinczių ant antro laipsnio ligos iskeruojimo. Specijalistai laiko nauja Landerero waistą už geriausią isz wisi iki sziol žinomų iszrastų ar tai Europoj ar Amerikoj; apie tokias waistas nawa iszrastus Amerikoj pilna apgarinimų po laikraszczius, tikt kaslink jų, žmonės paliowė tikėję, kadangi amerikonziskais iszradėjams ne tiek rupi, kad jų waistas pagelbėtų ligoniui, kiek kad už iszradimą kuo didžiausią pelną turėtų, todėl jie per lakraszczius reklamuoja waistus neturinczius nė jokios wėrtės.

Pensijos ant senatwės.

Wisoki mūsų žemės krasztai turi sawo tiesas, pagal kurias rėdosi. Amerikos natywistai per sawo laikraszczius stengiasi iszrodinėti, kad Amerika turinti stowėti pirmos eilės, tuom tarpu tų paczių natywistų lakraszcziai garsi na tokias nuomones, tokius principus, kad per tai naikina seniau uželnytą gerą garbę Amerikos. Kiekwienas krasztas turi tokią garbę, ant kokios užsielpo ne žodžiais ir saugyryta, bet darbais ne wien ant sawo naudos, bet ant žmonių ir ciwilizacijos. Ant tos dirwos iki sziol Amerika labai mažai yra nuweikusi, ji rōds daug padarė ant naudos sawo kapitalistų, bet mažai ant labo kitų luomų sawo pawaldinių, o dar mažiausias ant žmonių labo. Ant labo dirbanczių luomų ji mažias padariusi negu daugelis mūsų žemės krasztų. Tame ne tikt Amerika, bet wiskus kitus krasztus sugėdina aglizskos kolonijos Australijoj. Antai ant Naujos Zelandijos tapo dabar užgirtos pensijos sulaukusiems 65 metų tos salos gywetojams, iszgywenusiems czia mažiausiai 25 metus, wis tiek, wyrams ar moterims. Kiekwienas sulaukęs 65 metų ir besidarbowęs czia per 25 metus turi tiesą nuo rando reikalauoti aūt užsilaikymo pensiją po 1 szilingą ant dienos arba 92 dol. ant metų ir tai iki pabaigai sawo amžiaus. Nuo paszelpos iszkirti: tinginiai, prigawėjai, nusidėję, inginiai, chiniečiai ir wisi turinti 52 swaru sterlingų kapitalo. Rōds tai paszelpa nedideli, bet ir ji wisi geresni negu jeigu apie sepius nieks nesirūpinų, wisi pasenusiam darbininkui, kuriai ne gali jau dirbti, nereikia elgetauti ir melsti kitų malonės, kad ne duotų jam badu mirti. Rōds wisi wisiuomėdė newa užlaiko betuozius parengdama labdaringas įtaisas, kurios ne wienam krasztui kasztuoja daugias negu pensijos ant Naujos Zelandijos pasenusiam darbininkams užgirtos, bet

isz tokių įtaisų, isz priwatizskos labdaringų draugyszezių paszelpos naudojasi daugias begėdžių, tinginių ir wiskų prigawėję, tie gi, kurie gėdisi praszyti ne karta mirszta nuo bado. Apie tokius atsitikimus juk ne retai galima patikti apraszymus wisiu krasztų laikraszcziuose. Kariaunos wisiu krasztų suėda trečdali wisiu surinkimų, iszleidimai ant jos wisur auga, apwurtus tikt trečdali tų surinkimų ant szelpimo pasenusių ne galinczių dirbti darbininkų ne suoku but jiems paskirti daug didesnę paszelpą negu ant Naujos Zelandijos paskirtos seneliams pensijos.

Reikalai Tėwynės Myletojų Draugystės.

Nesmagu, jeigu prisiečia gincius kelti, bet tankiai reikia gincytiesi prisilaikant tiesos; kiekwiena isz besiginęjančių pusių sako, kad jos yra tiesa, bet szalies žiurinti persitikinti apie tiesą wienos pusės, bet ne abiejų.

Tėp lyginai prisiegi gincytis i tiesą rōdyti szigiediniam "Tėwynės Myletojų Dr-tės" Centralizskam Komitetui nesutikimui su buwusiu sekretorium "Tėwynės Myletojų Draugystės".

Buwęs sekretorius, P. Mikolainis, dabartinis redaktorius "Vienybės", wardėdystės sako, kad straipsnis tilps nr. 48 "V.". ant puslapio 575, šsps ne nuo Centralizsko Draugystės Komiteto, bet tikt nuo P. Damijonaičio.

Tas straipsnis yra nuo wisiu Komiteto nuo wieno tikt sekretoriaus, mes, szigiediniis Komitetas, nieko apwienial ne weiklime. Pirminis Komitetas drosio tikt kartais weikti be szjtarimo, o isz to i dbar ginczių ne galime pabaigti.

Nors "Vienybės" ir "Lietuwoj" sawo laike buwo pasarginatos prielastys prapuliopas kaslerij Draugystės pinigų ir wieno nepasisekimo, taigi dar ir wėla P. Mikolainiui nusimazgojant rankas, buk jis tame nieko ne kalta, o tik dar esantis Centralizskas Komitetas kenklintis Draugystei, prispirti esame tų dalykų atkartoti ir parodyti senoms ir naujoms kuopoms wisi kalte.

Į J. Gana grynai budamas Reikalų Apdirbėju Dr. kad a. a. Mielaucką nerinkti kaslerium, bet atginti negalėjau, nes balsai perwirszyjo.

Gyniau, kad spaudinti Keistuczius neduotume i Prusus, nes turėsimė bėdos gana, kadangi žinomi buwo faktai su kungoms P. Mikolainis Prusose spaudintoms; Mikolainis daugias turėjo prietarę, mang pergalę.

Jeigu butume dawė Amerikos spautuėms spaudinti, Mielauckas tuom laik butų wiską amokėjęs, ir spautuėms butų gawę pinigų nuo Draugystės, o ne nuo P. Mikolainio.

4) Dabnijos Mahanojėje nuo gero žmogaus epie kėblum Mielaucko ir blogas kasos stowj, skubinausi duoti žinią ponui Mikolainiui kaipo sekretoriui Dr-tės, idant kuoskubiausi duoti žinią knopoms (1897 m. Liepos mėn.), kad ne siųst daugias pinigų kaslerui, ir pasirūpinti jo rankose esančius iszgauti. Ant mano rasto ne gawau atsakymo su wirszum per szėsis mėnesius.

Jeigu ne butų trukdėsis tas dalykas už Keistuczius ir kitas kngelės Amerikoje spaudinamas, butų atsejė umokėti pinigus anksczius priesz Susiwyngimo Seimę, tad isz kasos wisi butų galėję isziuszintinti, o ne butų prapuo-

4) Keistuczių dar neturėjome ir pinigų už spaudą ne buwo umokėti; esant prezidentui, P. Kozakewiczui Minersvilleje, jis pabėdawojo, kad P. Mikolainis be niekieno žinios jau padawė spaudon Orleano Mergelę kaipo antro kngelę T. M. Dr-tės; jo gromata ludyja, kad dabnioje tikt tada, kada Orleano Mergelę buwo atspawsta.

Taigi P. Mikolainis, besiteisindamas, sako: "Dabartinio Centralizsko Komiteto klausis negalėjau ir pinigų susiuciant Prusosna, kadangi jis kelis mėnesius wėliaus tapo iszrinktas."

Reikia tiesą sakyti: P. Mikolainis Orleano Mergelę siųsdamas, nesrodawojo ne su prezidentu Kaskaweczium, ne su apdirbėju Reikalų, tikt wienas szmurskz ir padawė. Ar gi tai yra kaltė szigiediniui Komitetui?

Pingus nuo kuopų siunciamas nuo Mielaucko priimtinioje P. Mikolainis, kaslerius rinkimas tēssi gana ilgai: po rinkimų, pagal formą, parasziau P. Mikolainiui (Birželio 1898 m.), kad pinigų siųst pusę kaslerij P. Grieszui, o kitą pusę Prusus kaipo skolą. Ant to gawau nuo P. Mikolainio gromatą, kad jau pinigai yra isziųsti i Prusus pradižio Kowo mėnesio kaipo dabala mokesis už Keistuczius, ir buwo ant patikrinimo prisigasta kwita isz Prusų.

Jeigu pinigų P. Mikolainis isziuszė Prusosna pradižioje Kowo, tai kodėl garsino "Vienybės" nr. 23, kad pas jį yra pinigų 888, 25, Birzielo mėnesį.

Kad gi Keistuczių kngelę buwo dar ne apmokėta, tada mes Centralizskas Komitetas, pasirodawojo per gromatas, pareikalawome sawo kngę, idant jas prisigyst kngliu.

P. Mikolainis pasilaikė kngas Keist. kaipo grebelę už Orleano Mergelę ir paraszė, Rugšėjo 18 d., i prezidentą teip: "Keistutis umokėtas, ir isz wiso susidarysiu iki sziol pinigų reikia prie Keistuczių pridėti 88,45c. Nors Keistutis umokėtas, bet tas ne isziwaduoja Orleano Mergelės dēlę, už kurios spaudinima spaudžias pinigų reikalauja nuo manės, o ne nuo Draugystės, nes Dr-tė kredito pas spaudęj neturi."

Žemias toje pacziėje gromatoje rasto: "Kasojė ir jį mitrums ant karių (Ilias, III. 185: Frygas, aneras aolopolių, o kiti giria jų sumatums ant kumszezių besimant (Theocrit. Idyll. XII. 75-130; Apollon. Rhod. I. 937-954; Apollodor, "Bibliothec." II. 5. 89).

12) Rhetoras Aristelės, 2rame amžyje po Kristaus gimimo, pamini Phrygus, isz widuėmės atejant i pajurius dēl darbo renkant figas arba olivas (Aristel. Orat. XLVI. p. 398: "Tū dē ployon heneka eis tēn hyperionan apalrōusin, hooper hol Frygos ton elon heneka tēs syllogēs").

mitetas kaslink Orleano Mergelės negali priesz Dr-tę nieko užsielpi, wiskas turi buti pagarsinta.

Pingų mes negalėjome Mikolainiui nė duoti, nė žadėti be žinios kuopų, ką ir pagarsinome.

P. Mikolainis, gindamasi, aiszkino, kad ne wienas spaudon dawė Orleano Mergelę i sztal nr. 11 "Vienybės" szio meto i rasto p. Szerno patsai isprandė žodius: kad P. Stagarui apie Orleano Mergelę, kaipo sanariui Literarizsko Komiteto nė jokios žinios nedawė."

Tai kodėl P. Mikolainis buwo teip ramus ne Centralizskam Komitetui nieko nesakyti?

48 nr. "Vienybės", užbalgoje i straipsnio, P. Mikolainis sako: "Centralizskas Komitetas turi už mierę "Or. Mer." atimsti, nes reikalauja tikt wieno "Keistuczių" nusiduodamas nieko, nežinąs apie "Or. M." Orleano Mergelę tapus isziesta wardu draugystės, draugai jį priėmė, dēlo Centralizsko Komiteto toki darbas yra tikt kenklantis Draugystei."

Dabartinis Centralizskas Komitetas nuo sawos tų kngelę priminti ne gal. Kaslink žinijome, kad žino, kad atspawsta wardu Dr-tės tikt susimilajus p. C. sekretoriui. Ar gal, kaslink, ir "Susiwyngimo" sekretorius duoti kngę kngelę atspawsti wardan draugystės, ir pirmes reikalaujant pinigų?

Kaslink priėmimo per sanarius, žinoma, sanariui priėmę pakraipę galwą, kad antro kngelę wien tikt teistralizka (Ar isztikro teip yra? Kiti apie werte Orleano Mergelės kitaip sprendžia: Turbut, abudu sanariui buwusio Literarizsko Komiteto kitokią užduotę jai paskirs. Ne wisi dramatai nė tinka dēl teatro, bet daugelis i tų netikanczių stowi pirmos eilės pagal jų werte. Rēd.), tai czia pas priėmimas.

Centr. Komitetas tikt tuomi gal buti Draugystei kenklintis, kad neprisiųst szį dalyką užsielpi nuo kuopų, bet joms pagarsino.

Pabaigoje sawo nuo kaltės apsielpiwo, P. Mikolainis prisako iki naujam metui, kad turi wiso kuopos užbalgti uatariui, ir duoti žinią jam kaipo cenzorui, kita kopiją siųsti prezidentui.

Kodėl ne wėliaus kaip iki naujam metui?

Kaslink negreito pagarsinimo apie szios dalykus, tikt Centralizskam Komitetui ir dādėsis metas.

Prisiųstą laišką nuo New Yorko kuopų, kuri praszė nepermainyti organo, nusintėmė P. Mikolainiui dēl patalpiniw koks jis nė butų, netalpino, rasdamas nereikalingu.

Sekretoriaus prisiųstą rōkundą pinigų, kiek turėjo buti pas P. Mikolainį, netalpino, kad su jo nesutiko.

Prezidento nusijstą raszėlį, kaslink organo pasirinkimo, kuriame raszėlyje buwo pamintetas geras adarbininkas T. M. Dr-tės pirmiausias buwęs "Vienybės" redaktorius ir kad jis gerai daboję "Vienybės" rėdymą, wisi apie tai iszspėti.

Su tokiais gi cenzurawojimais surakino P. "Vienybės" redaktorius Mikolainis rankas teip, kad apie Draugystę ir jos stowj jau neduotume kę raszėlį. I kitą laikrasztį raszant wėla kreiwą aki akreiptum! (Ant galo ne wisi ir gėdizla raszę apie naminius Draugystę nesutikimus. Rēd.)

Anot priezodžio: i purwyną jeib koks arklis wėzimėlį jwėz, bet iszwėti i keletas stoninių nepajęs. Teip lyginant yra ir su Draugystės reikalais ir dabartiniu stowiu. Perėjusiam laike kōzės gana Komitetas, ypac sekretorius, priwėrė, kad dabar sunku jį iszskabinti.

Perstatę mes, Centr. Kom. szį stowj Draugystės dalykų, nemislyjame dawj dalykus teisintis, nė Mikolaini teisinti, nors faktų yra ir dar daugias, bet ir isz to wisi galės sanariui suprasti aiszkiai ant kiek keno yra kaltė, ir kaip kuopos nutars, teip tegul bus.

Mus pradinis darbas, nors gana buwo kėblus, bet tuomi negalime nusiguit. Taisytime, kiek pajlegsim, tikt teig kartą pasibaigs dalykas su P. Mikolainiu.

Kasojė jau 53 dol. 30c. taigi susiraminama, nors klapatuose, T. M. Dr-tė jau galės rengti iszeisti kngelę teip, kad nepasilikty užgriebetuota.

Spaudon i Prusus jau susimildami ne galime duoti! We ką mums parodo rōkudas paduota P. Mikolainio tikt už pagarbėnimą isz ten:

Jeigu kasztawo prisutintimas pacztu 1000 kngelių 44 markės; 1000 kngelių ekspresu 9 dol. 10 centų, tai 8000 kngelių kngelių pagabenti isz Prusų turi kasztuoti 72 dol. 90 centų. O kiek turime czion nereikalingų raszėnėjimų?

Taigi i Prusus niekadus newerda tuot spauti kaip ir seniausias sawo tuo gyniau.

Amerikos lietuwali dēl labo tautos paukauja, Amerikos lietuwizskos spautuėms tegul ir atspaudžia.

Jeigu kuopos ir paskirti atmokėti skolą P. Mikolainiui, tai negalima judinti dabartinės kasos, nes jau laikas kngutę spauti.

Skolą mokėti reiktų ratomis isz palengwo. Yra skolos 116 dol. 20c.

Prezidentas—T. Astramskas, Sekretorius—M. J. Damijonaitis, Kaslerius—J. J. Grieszinas.

Pigus pasiwažinėjimas namon ant Kalėdų ir Naujų metų.

Nickel Plate geležinkelis pardawinės tikietus ant Kalėdų ir Naujų metų už wieną ir wieną trečdalią prekės ant wisi sawo kelių Gruodžio 23, 24, 25, 26, 30 ir 31, 1898 m. ir Sausio 1 ir 2 su priwilegija grįžimo atgal iki Sausio 3 d. 1899 metų. Studentai perstatydami reikalingus paliudyjimus gali gauti tikietus už tokią pat prekę, kurie bus geri ant sugrįžimo iki atsidarymų mokslainiui. Wisi informacijai gali gauti atsizskaudami arba adresuodami prie J. Y. Calahan, Generalizsko agento, 111 Adams St., Chicago, Ill.

Lietuvių Prateviai

MAZOJOJE AZIJOJE, nuo senovės iki jė pateko po valdzia Persu.

Parasze Lietuvos Myletojas.

(Tęsa.)

kai polykarpotai (Herod. V. 49). Phrygų suris i sudytos provizijos įgyjo platų garsą senovėje: Tarichos Frygion¹⁾—tyros²⁾—ischades³⁾, vienok tuli Phrygai niekadus ne buwo matę figos medžio⁴⁾. Vaisingiausiaja dalimi buwo lanka Sangario, ir gražiausia bei žmoningiausia distriktu buwo pietvakariai, pakalnės Tauro, kur Majandras ir kitos upės turėjo sawo szaltinius. Kalnai ir upės nesėž aukš, teipgi Phrygijos marmuras isz senovės garsus buwo, o vynmedis placziai buwo glamonimas.

Kilmė Phrygų yra paslapčia senovinės ethnologijos. Nekurie mokslincziai nuomoniau, kad labai tolimose gadynėse jie buvę gywėnė Europoje, ir kad isz Thrakijos⁵⁾ jie persidanginę esą i Maząją Aziją; apie tokią migraciją faszo Xanthus, Herodotas, Strabonas. Xanthus rokuoja tų migraciją įvykus po Trojėnų wainos⁶⁾; vienok jei nors kiek yra teisybės tame padavime, tai grįžti galėjo jei bent keletas genczių i lopsį sawos tautos lankose Sangario, nes Phrygai buwo skaitomi už wieną isz seniausiųjų, jeigu ne seniausiaja, tauta Mažosios Azijos⁷⁾. Patys Phrygai sawę skaitė už autochthonus arba tēngymius, ir regis tikėjo, kad po tvanmezio (patapo) žemę jų szalyje pradėjusi buti apgywenta žmonėmis⁸⁾.

Ažuot jų kilmės įjeszkoti Thrakijoje, klasizki ethnologai įjeszko jos artymuose kalnyuose Armėnijos, isz kur Phrygai esą pasiplatinę gadynėse toli priesz auszrą autentizkos istorijos ant didesnės dalies pussalio; ir isz ten yra perėję i Europą, ir užėmė didesnę dalį Thrakijos, Makedonijos ir Illyrijos⁹⁾; ir mythiszkais Pelops, kurs kolonizawo (apie 1300 m. pirm Kristaus gimimo) Peloponėzą ir dawė jam wardą, esąs buwęs Phrygu¹⁰⁾. Graikų bei Lotynų požiūyje Trojėnai yra wadinami Phrygais, ir tas pats wardas buwo dawiamas kitoms gentims Mažosios Azijos, kaip ana Mygdonams ir Myzizskiams. Teipgi Thrakijoje daugelis wietų wadinosi wadmais, randamais Troadoje.

Phrygai pradėjo galingume ir skaitliuie nupulti po Trojėnų wainos. Jeigu galima butų kokią istorizką teisybę iszgauti isz mythiszkų padawimų anų gadynių, tai jie buwo isztumti isz Europos per Illyrus sziaurėje ir per Makedonus pietuose, kuomet wėl Mažosioje Azijoje kilimas Semithizskų Assyru taipgi juos spaudė ir silpnino, siaurindamas rubezių jų žemių. Pietinė dalis pussalio buwo juk isz dalies užimta per Semithizskus ateivius, ir Strabonas szneka apie strukturas Semiramies net iki Pontui i sziaurę. Jų kalba, paprozciai ir religija dideliai atsimainė—ir dēlo ne lengwa yra surasti jų pradinį pobūdį. Monarchija Phrygijoje, turbut, prasidėjo aplink 750 m. pirm Kr. gimimo su pasakizskuoju Gordiu, ir traukė palaimingai iki 565 m. Paveikti per Kroizą, Phrygai pateko, monarchijai Lydų puolus, po valdzia Kyro; ir tiktai nuo to laiko randame Phrygų istoriją isztikimą. Jų žemė pastoję dalimi imperijos Aleksandro, o wėliaus prigulėjo prie Syrizskų Seleukidų, prie karalių Pergamo, ir Romėnų, kurie ją įgyjo 133m. pirm Kristaus gimimo.

Phrygai neturėjo didelės karizskos garbės tarp senovės¹¹⁾ gywentojų, ir noris wėliaus jie buwo apraszomi kaipo tingus, bailius ir kwaiszi¹²⁾. Deiloteso lago frygos buwo Graikų priezodžiu¹³⁾, o vienok—kaip kad

- 1) Eupolis: Marik. Fr. 23, p. 596, Meineke.
- 2) Athenae. XII. 510.
- 3) Alexis ap. Athenae. III. 75.
- 4) Cicero pro Flacco, c. 17.
- 5) "Briges" Thrakijoje, buwė ne kas kitas kaip Phrygai: Herod. VII. 73; Steph. Byz. ad voc. Briges.
- 6) Jau Homėras žino Phrygiją (Ilias, III. 184) ir nieko ne sako apie Phrygų parėjimą i widi Mažosios Azijos. Priamas jaunystoje gėlbėjo Phrygams gintiesi nuo užpuolimo Amazonų, ir sako Phrygus tuomet—aplank 1300 m. pirm Kristaus gimimo—buwęs galingiausia gente pussalyje (Ilias, III. 185-190).
- 7) Pausan. I. 14. §12: Arrian. Fr. 46; Herod. II. 2.
- 8) Steph. Byz. ad voc. Ikonion Slg. Phrygu monėtos, kurios perstato tvanmetį (Mionnet, Descriptions des Medailles, vol. IV. p. 221-227).
- 9) "Vardas ir legendos Phrygų hėrojo Mido mezgasi su įvairiais miestais per placzias szalis Azijos Phrygijos—Kėlainai, Pessinus, Ankyra (Diodor. III. 59; Arrian, II. 3. 1; Athenae. X. p. 415), Gordion—lyginai kaip su susiedija kalno Bermion Makedonijoje. Pasakizska balitis, kur Midas pasigawo Silėnų, malszdamas vyną i szaltinį, isz kurio anas atsigėrė, buwo talpinama pastarojoje wietoje, lyginai kaip mieste Thymbiron, beveik ant rytinio rubezius Azizskos Phrygijos (Herod. VIII. 138; Xenophon, Anab. II. II. 13). Vardas Mygdonija, ir eponymizskas hėrojas Mygdon, priguli ne mažias Europizskai teritorijai ant upės Aiskios (wėliaus dalis Makedonijos) kaip Azizskam pajuriui rytinės Proponties, tarp Kios ir upės Bhyndakos (Theocrit. II. 99; Strab. VII. p. 575, 576; Steph. Byz. Mygdonia). Otreus ir Mygdon yra wadai Phrygų Iliadoje; ir ant Odrysa, kuri tekėjo per teritoriją Azizską Mygdonij i Rhyndaką, duoda kitą pawėzdą homonymijos su Odryziskais Thrakais Europoje (Ilias, III. 188; Strab. XII. p. 551). Ir kaip tie supuoliami wardų i legendų wada mus prie idėjos analogijos ir gentystos tarp Thrakų ir Phrygų, teip pat Archelochos, anksciausias poetas, užsilikęs iki mūsų, kurs pamini juos kaipo wengenczius, sugladžia abejus i tą paczią similę (Achiloch. Fr. 28 Schneid., 26 Gaisl.). Dėl sziojo ankscias Parizsko įambisto, gywentojį po abiem pusėm Hellesponto, registrai turėjo panėszumų gymio i papročy¹⁴⁾ (G. Grote, III. p. 37-38).
- 10) Jo tėwas. Tantalos, buwęs karaliumi Siplyių (Apollod. III. V. 6).
- 11) Rods Homėras giria jų karizską užsigėdimą (Ilias, II. 862-863) ir jų mitrums ant karių (Ilias, III. 185: Frygas, aneras aolopolių, o kiti giria jų sumatums ant kumszezių besimant (Theocrit. Idyll. XII. 75-130; Apollon. Rhod. I. 937-954; Apollodor, "Bibliothec." II. 5. 89).
- 12) Rhetoras Aristelės, 2rame amžyje po Kristaus gimimo, pamini Phrygus, isz widuėmės atejant i pajurius dēl darbo renkant figas arba olivas (Aristel. Orat. XLVI. p. 398: "Tū dē ployon heneka eis tēn hyperionan apalrōusin, hooper hol Frygos ton elon heneka tēs syllogēs").
- 13) Strab. I. p. 35; ep. Cicero pro Flacco, c. 27.

nėgrai—jie buwo mystizsko ir sujuszinamo. Jų religizskos orgijos, palydint iszdykiai muzikai ir szokiams yra tankiai paminiomos per klasizskus rasztininkus, ir regimai turėjo labai didelę įtekme ant Hellėnų diwmalystos. Kybėbė ar Cybėlė, "dideji diwų motina", "Dindymėnizskė motina" buwo Phrygų didžiausia diwysta (Herod. I. 80). Cybėlė arba Rhea visumet turi sawo numylėtą ir pasiszwencziantį jaunikaitei, Atys wadru, kurs yra garbinamas drange su ja, ir kurs yra lyg tarpininkas tarp jos ir žmonių. Atys Catullo:

"Dea magna, Dea Cybele, Dindymi Dea, Procul a mea tuus sit furor omnis, hera, domc: Alios aqe incitatos: alios aqe rabidos!"

Iti diwai Phrygų buwo: Sabazios (Dionyzos¹⁵⁾), Olympus Hyagnis, Lityerses (Lityverzys¹⁶⁾

